

Lag om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder;

utfärdad den 24 november 2011.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser för genomförande av konventionen av den 15 december 2005 om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott (nordisk arresteringsorder).

2 § Med en nordisk arresteringsorder avses ett rättsligt avgörande, utfärdat av en rättslig myndighet i en nordisk stat, som innebär en begäran om att en rättslig myndighet i en annan nordisk stat ska gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av en frihetsberövande påföljd.

3 § Som en nordisk arresteringsorder betraktas, om den eftersökte befinner sig i Sverige, även en arresteringsorder som är utfärdad av en annan nordisk stat, antingen enligt rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna², eller enligt avtalet av den 28 juni 2006 mellan Europeiska unionen och Republiken Island och Konungariket Norge om förfarande för överlämnande mellan Europeiska unionens medlemsstater och Island och Norge³.

4 § Regeringen meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna lag.

I fråga om överlämnande till Sverige finns särskilda bestämmelser.

2 kap. Förutsättningar för överlämnande

1 § Den som eftersöks enligt en nordisk arresteringsorder ska, om personen anträffas i Sverige och inget annat sägs i denna lag eller följer av någon annan lag, överlämnas till den utfärdande staten.

¹ Prop. 2010/11:158, bet. 2011/12:JuU5, rskr. 2011/12:21.

² EGT L 190, 18.7.2002, s. 1 (Celex 32002F0584).

³ EUT L 292, 21.10.2006, s. 2 (Celex 22006A1021[01]).

2 § Överlämnande får beviljas endast för en gärning för vilken det enligt den utfärdande statens lagstiftning är föreskrivet en frihetsberövande påföljd eller för vilken det har dömts ut en sådan påföljd.

Om en nordisk arresteringsorder avser flera gärningar är det tillräckligt att det finns förutsättningar för överlämnande enligt första stycket för en av dem.

3 § Överlämnande får inte beviljas om en nordisk arresteringsorder, trots att den utfärdande myndigheten har getts tillfälle att komma in med komplettering, till form eller innehåll är så bristfällig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en prövning av frågan om överlämnande.

4 § Överlämnande får inte beviljas om

1. det skulle strida mot den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna eller de tilläggsprotokoll till konventionen som gäller som lag här i landet,
2. det skulle strida mot bestämmelser om immunitet och privilegier,
3. det enligt 2 kap. 8 § andra stycket brottsbalken skulle strida mot ett villkor som har ställts upp vid utlämning eller överlämnande till Sverige, eller
4. den eftersökte enligt 4 kap. 6 eller 7 § ska överlämnas eller utlämnas till en annan stat eller till en tribunal eller internationell domstol.

5 § Överlämnande för viss gärning får inte beviljas om

1. gärningen har ägt rum innan den eftersökte fyllt femton år,
2. gärningen omfattas av nåd eller annat beslut enligt 12 kap. 9 § regeringsformen,
3. gärningen har prövats genom lagakraftvunnen dom i en nordisk stat eller i en medlemsstat i Europeiska unionen och, vid fällande dom, påföljden har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet,
4. gärningen har prövats genom lagakraftvunnen dom i en annan stat än som anges i 3 och om detta enligt 10 § tredje eller fjärde stycket lagen (1957:668) om utlämning för brott hade utgjort ett hinder mot utlämning av den eftersökte,
5. det enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan lag har meddelats beslut att inte åtala för gärningen,
6. förundersökning har inletts eller åtal väckts i Sverige för gärningen och förundersökningsledaren eller, när åtal har väckts, handläggande åklagare i det ärendet motsätter sig att lagföringen sker i den utfärdande staten, eller
7. gärningen i sin helhet har ägt rum i Sverige och inte motsvarar brott enligt svensk lag.

6 § När den som eftersöks för verkställighet av en frihetsberövande påföljd är svensk medborgare, får överlämnande inte beviljas om den eftersökte begär att påföljden ska verkställas i Sverige.

Om den eftersökte vid tiden för gärningen sedan minst två år stadigvarande har vistats i den utfärdande staten, gäller första stycket endast om det med hänsyn till den eftersöktes personliga förhållanden eller av någon annan anledning finns särskilda skäl till att verkställigheten sker i Sverige.

Om den eftersökte är utländsk medborgare och vid tiden för gärningen sedan minst två år stadigvarande har vistats i Sverige, får överlämnande inte beviljas om den eftersökte framställer en begäran som avses i första stycket och det med hänsyn till den eftersöktes personliga förhållanden eller av någon annan anledning finns särskilda skäl till att verkställigheten sker i Sverige.

3 kap. Det inledande förfarandet

Begäran om överlämnande

1 § En nordisk arresteringsorder ska vara upprättad i enlighet med formuläret i bilagan till konventionen. Den ska vara skriven på svenska, danska, norska eller engelska eller vara åtföljd av en översättning till något av dessa språk och innehålla uppgifter om

1. den eftersöktes identitet och nationalitet,
2. namn, adress, telefonnummer, telefaxnummer och e-postadress till den utfärdande myndigheten,
3. en verkställbar dom, ett häktnings- eller anhållningsbeslut eller ett motsvarande verkställbart beslut för åtminstone ett av de brott som omfattas av den nordiska arresteringsordern,
4. den brottsliga gärningen, med angivande av tid och plats för denna, en beskrivning av omständigheterna kring gärningen samt den eftersöktes delaktighet i den,
5. brottsrubricering,
6. straffskalan för gärningen eller, om den nordiska arresteringsordern avser verkställighet av en frihetsberövande påföljd, den påföljd som har dömts ut, och
7. om möjligt andra rättsliga konsekvenser av gärningen.

2 § En nordisk arresteringsorder får skickas direkt till behörig åklagare på den ort där den eftersökte uppehåller sig.

En nordisk arresteringsorder får översändas genom Schengens informationssystem (SIS) eller genom ett annat system för eftersökning av personer som är misstänkta för brott.

En efterlysning som är registrerad i SIS eller i ett annat system för eftersökning av personer och som gäller överlämnande till en nordisk stat ska jämföras med en nordisk arresteringsorder i avvaktan på att en sådan order översänds.

Utredningen

3 § Om en nordisk arresteringsorder har skickats direkt till åklagaren eller det annars är känt att den eftersökte befinner sig på en viss plats i Sverige, ska åklagaren skyndsamt utreda om det finns förutsättningar för överlämnande från Sverige. Den tidsfrist som gäller för tingsrätten enligt 4 kap. 3 § andra stycket ska beaktas. När den som begärs överlämnad för lagföring är under arton år, ska det utredas om lagföringen kan ske i Sverige.

Vid utredningen tillämpas bestämmelserna om förundersökning i brottmål, om inte annat sägs i denna lag.

Offentlig försvarare

4 § En offentlig försvarare ska förordnas om den eftersökte begär det, är under arton år eller i övrigt bedöms vara i behov av en försvarare.

Samtycke och medgivande

5 § Den eftersökte ska så snart det kan ske tillfrågas om han eller hon samtycker till överlämnande samt om han eller hon medger att i den utfärdande staten lagföras eller straffas för gärningar som har begåtts före överlämnandet men som inte omfattas av den nordiska arresteringsordern. Den eftersökte ska upplysas om innebörden av att samtycke och medgivande lämnas.

En återkallelse av ett samtycke ska beaktas om den görs innan beslut i fråga om överlämnande har meddelats. En återkallelse av ett medgivande ska beaktas om den görs innan beslutet om överlämnande har verkställts.

Tvångsmedel

6 § Åklagaren ska anhålla den eftersökte om det inte saknas risk för att denne avviker eller på annat sätt undandrar sig ett överlämnande. Ett anhållande ska även ske om det finns risk för att den eftersökte, genom att undanröja bevis eller på något annat sätt, försvårar utredningen av en gärning som omfattas av den nordiska arresteringsordern.

Ett anhållande enligt första stycket får inte ske om det kan antas att förutläggningar för ett överlämnande saknas.

Den som inte har fyllt arton år får anhållas endast om det finns synnerliga skäl.

Om det finns skäl för anhållande enligt första–tredje styckena men det är tillräckligt att den eftersökte meddelas ett reseförbud eller att det föreskrivs en anmälningsskyldighet, ska en sådan åtgärd beslutas i stället för anhållande. I fall som avses i 24 kap. 4 § rättegångsbalken ska övervakning ersätta ett anhållande.

Om det finns skäl för anhållande enligt första–tredje styckena får en polisman eller en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen i brådskande fall, även utan ett anhållningsbeslut, gripa den eftersökte.

7 § När någon har gripits, anhållits, meddelats reseförbud eller anmälningsskyldighet tillämpas samma regler som vid motsvarande åtgärd under en svensk förundersökning. För sådana tvångsmedel gäller dock de förutsättningar som anges i 6 §.

Om den eftersökte har samtyckt till överlämnande, ska häktningsframställning göras endast om den eftersökte begär rättens prövning av ett beslut om anhållande. Den tid inom vilken häktningsframställning ska göras enligt 24 kap. 12 § rättegångsbalken ska räknas från det att den eftersökte begär rättens prövning eller återkallar sitt samtycke till överlämnande.

För rättens beslut om häktning gäller de förutsättningar som enligt 6 § gäller för anhållande. Vad som sägs i rättegångsbalken om tid för väckande av åtal ska inte tillämpas.

Ett beslut om anhållande eller häktning ska upphävas, om ett fortsatt frihetsberövande skulle vara oskäligt med hänsyn till den tid frihetsberövande

det har pågått och den påföljd som har dömts ut eller som kan komma att dömas ut om den eftersökte döms för gärningen.

8 § Innehåller en nordisk arresteringsorder en ansökan om beslag, tillämpas i den delen lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.

Om det påträffas sådana föremål som på grund av den uppgivna gärningen skulle kunna tas i beslag och överlämnas enligt 4 kap. 19 § lagen om internationell rättslig hjälp i brottmål, får föremålen även utan en särskild ansökan tas i beslag genom beslut av åklagaren eller den som griper den eftersökte.

I samband med att den eftersökte frihetsberövas får husrannsakan göras för att söka efter föremål som får tas i beslag. Förordnande om husrannsakan meddelas av åklagaren. Om det är fara i dröjsmål får en polisman eller en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen göra en husrannsakan även utan ett sådant förordnande.

4 kap. Beslutsförfarandet

Beslutande myndighet

1 § Tingsrätten beslutar efter framställning av åklagaren i fråga om överlämnande.

Åklagaren får, innan han eller hon har begärt rättens prövning, fatta beslut i fråga om överlämnande om den eftersökte har samtyckt till överlämnande. Åklagaren får därutöver avslå en nordisk arresteringsorder enligt 2 kap. 3 §.

I fråga om tingsrättens behörighet tillämpas 19 kap. rättegångsbalken.

Rättens prövning

2 § Vid rättens handläggning tillämpas reglerna om domstols handläggning i brottmål, om inte annat sägs i denna lag. Handläggningen ska ske med skyndsamhet.

Tingsrätten ska för prövning av frågan om överlämnande hålla förhandling. En förhandling behöver dock inte hållas om det är uppenbart att överlämnande inte ska beviljas, om den eftersökte begär att ärendet ska avgöras på handlingarna eller om han eller hon, efter det att åklagaren har gjort en framställning till rätten enligt 1 §, har samtyckt till överlämnande.

Till förhandlingen ska åklagaren och den eftersökte kallas. Är den eftersökte anhållen eller häktad ska han eller hon inställas.

Tidsfrister för beslut m.m.

3 § Samtycker den eftersökte till överlämnande, ska beslut i fråga om överlämnande meddelas senast tre dagar efter det att samtycket har lämnats.

I övriga fall ska tingsrätten meddela beslut i fråga om överlämnande senast fjorton dagar efter det att den eftersökte har gripits eller, när något gripande i ärendet inte har skett, senast fjorton dagar efter det att den eftersökte har underrättats om innehållet i den nordiska arresteringsordern.

Om det finns särskilda skäl får beslutet meddelas senare än vad som sägs i första eller andra stycket. Beslutet ska då meddelas så snart det är möjligt.

4 § När rätten fattar beslut om överlämnande, ska den även pröva om beslut om tvångsmedel ska gälla till dess överlämnandet har verkställts.

Beslut om tvångsmedel kan meddelas även efter ett beslut om att den eftersökte ska överlämnas.

5 § Rätten ska, om möjligt, i samband med beslut i fråga om överlämnande, meddela beslut i fråga om överlämnande av föremål som har tagits i beslag enligt 3 kap. 8 § första stycket.

Beslut i fråga om överlämnande av föremål som har tagits i beslag enligt 3 kap. 8 § andra stycket ska alltid fattas i samband med beslut i fråga om överlämnande. Beslutet får förenas med villkor som är påkallade med hänsyn till enskilds rätt eller som är nödvändiga från allmän synpunkt.

Konkurrerande framställningar

6 § Om två eller flera nordiska stater har utfärdat en nordisk arresteringsorder eller en eller flera av dessa stater har utfärdat en nordisk arresteringsorder samt en eller flera medlemsstater i Europeiska unionen har utfärdat en europeisk arresteringsorder beträffande samma person, ska ärendena prövas i ett sammanhang vid den tingsrätt som enligt 1 § har behörighet att handlägga det först inkomna ärendet.

Inkommer en ny nordisk eller europeisk arresteringsorder efter det att rätten beslutat om överlämnande men innan beslutet har vunnit laga kraft, får hovrätten eller, om ärendet överklagats dit, Högsta domstolen på yrkande av åklagaren besluta att tingsrätten ska pröva ärendena i ett sammanhang.

Prövningen av vilken av flera arresteringsordrar som ska beviljas ska göras med särskild hänsyn till gärningarnas beskaffenhet och platsen där de ägt rum, de tidpunkter då respektive arresteringsorder utfärdades samt om de avser lagföring eller verkställighet av en frihetsberövande påföljd.

7 § Om det beträffande den eftersökte pågår ett ärende om utlämning för brott eller om överlämnande enligt lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen ska prövningen av frågan om överlämnande enligt denna lag anstå till dess beslut har meddelats i det andra ärendet.

Kostnader för offentlig försvarare

8 § Kostnaderna för en offentlig försvarare ska stanna på staten, om det inte finns särskilda skäl för att de ska återbetalas av den eftersökte.

Överklagande

9 § Har den eftersökte samtyckt till överlämnande får beslutet om överlämnande inte överklagas. Ett beslut om att inte bevilja överlämnande i fall som avses i 2 kap. 6 § får inte överklagas.

För att hovrätten ska pröva tingsrättens beslut krävs prövningstillstånd, om beslutet innebär att ärendet avgörs eller utgör ett sådant beslut som får överklagas endast i samband med överklagande av ett slutligt beslut.

Ett överklagande av tingsrättens beslut som innebär att ärendet avgörs eller sådana beslut som får överklagas endast i samband med överklagande

av slutligt beslut ska ha kommit in till tingsrätten inom en vecka från den dag då beslutet meddelades.

Ett överklagande av ett av hovrätten meddelat beslut som avses i tredje stycket ska ha kommit in till hovrätten inom en vecka från den dag då beslutet meddelades.

5 kap. Verkställighet av beslut om överlämnande och efterföljande beslut

Verkställighet

1 § Ett beslut om överlämnande ska verkställas inom fem dagar från den dag då beslutet vann laga kraft. Om det inte är möjligt att överlämna den eftersökte inom denna frist, får åklagaren besluta att verkställighet ska ske inom ytterligare fem dagar.

Åklagaren får bestämma att verkställigheten ska ske vid en viss senare tidpunkt om

1. det behövs för att den som ska överlämnas ska kunna lagföras i Sverige för annat brott för vilket det är föreskrivet fängelse i två år eller mer eller, om dom redan har fallit, här avtjäna en frihetsberövande påföljd som bestämts för en annan gärning än den som beslutet om överlämnande avser,

2. omständigheter som ligger utanför de berörda staternas kontroll hindrar ett överlämnande, eller

3. det finns starka humanitära skäl.

I stället för att skjuta upp verkställigheten i fall som avses i andra stycket 1 får ett överlämnande förenas med villkor om återförande. Villkoren fastställs av åklagaren i samförstånd med den utfärdande myndigheten.

2 § Den som ska överlämnas och som har underkastats tvångsmedel av rätten kan begära en förhandling för prövning av tvångsmedelsfrågan. En sådan förhandling ska hållas i tingsrätten inom tre veckor från det att beslut i den frågan senast har meddelats.

3 § Om den som ska överlämnas avger en förklaring om att han eller hon avstår från överklagande och medger att beslutet om överlämnande får verkställas, får verkställighet ske även om beslutet inte har vunnit laga kraft. I fråga om en sådan förklaring tillämpas 4 och 6–8 §§ lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.

4 § Beslut om överlämnande verkställs av polismyndigheten. Om den som ska överlämnas är på fri fot får han eller hon, om det är nödvändigt för att överlämnandet ska kunna genomföras, omhändertas och tas i förvar av polismyndigheten, dock längst under fyrtioåtta timmar.

5 § Om den som ska överlämnas är frihetsberövad och verkställigheten inte sker inom den tid som följer av 1 § första stycket eller, när ett beslut har fattats enligt 1 § andra stycket, inom fem dagar från den beslutade tidpunkten, ska den eftersökte omedelbart försättas på fri fot. Detsamma gäller om den utfärdande myndigheten återkallar den nordiska arresteringsordern.

6 § Den domstol som har meddelat ett lagakraftvunnet beslut om överlämnande ska på begäran av åklagaren upphäva beslutet om

1. beslutet, av annan anledning än att den som ska överlämnas håller sig undan, inte har verkställts inom tio dagar från den tidpunkt som följer av 1 § första eller andra stycket, eller

2. den utfärdande myndigheten återkallar arresteringsordern.

Har beslutet om överlämnande meddelats av åklagaren, ska han eller hon upphäva beslutet enligt vad som anges i första stycket.

Tillstånd till utvidgat överlämnande

7 § Om överlämnande har skett enligt en nordisk arresteringsorder och en rättslig myndighet i den utfärdande staten gör en framställning till åklagaren om tillstånd att lagföra eller straffa den som har överlämnats även för gärningar som inte omfattades av den nordiska arresteringsordern, ska åklagaren pröva om ett överlämnande hade kunnat beviljas med beaktande av 2 kap. 5 § 5 och 7. Om någon av dessa bestämmelser hade hindrat ett överlämnande, får tillstånd inte ges.

Tillstånd till vidareöverlämnande och vidareutlämning

8 § Den som har överlämnats från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder får utan tillstånd vidareöverlämnas till en annan nordisk stat.

En framställning om rätt att till en medlemsstat i Europeiska unionen vidareöverlämna den som tidigare har överlämnats från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder prövas av tingsrätten med tillämpning av 6 kap. 8 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

En framställning om rätt att till en stat utanför Norden eller Europeiska unionen vidareutlämna den som tidigare har överlämnats från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder prövas av regeringen med tillämpning av 24 § lagen (1957:668) om utlämning för brott.

6 kap. Överförande av verkställighet av en frihetsberövande påföljd till Sverige

1 § Har rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, ska den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit, om inte den utfärdande staten motsätter sig det.

Den ansvariga myndigheten får besluta att den eftersökte ska tas i förvar av polismyndigheten i avvaktan på ett beslut om överförande. Den eftersökte får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden ska kunna påbörjas i Sverige. Ett sådant förvar ska anses som tid under vilken den utdömda påföljden verkställts i anstalt.

2 § Om den påföljd som ska verkställas i Sverige omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angåen-

de verkställighet av straff m.m. tillämpas 6, 7, 22, 23, 27, 29, 31, 34 och 35 §§ den lagen.

3 § Om den påföljd som ska verkställas i Sverige inte omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. ska den ansvariga myndigheten tillämpa 7 kap. 3–6 §§ lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

4 § Beslut om förvar enligt 1 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Sådant beslut och beslut av en förvaltningsdomstol gäller omedelbart om inte annat förordnas. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

5 § Offentligt biträde ska förordnas för den som enligt 1 § andra stycket tas i förvar, om det inte måste antas att den förvarstagne inte behöver ett biträde.

6 § Regeringen bestämmer vilka myndigheter som är ansvariga myndigheter i Sverige enligt detta kapitel.

7 kap. Övriga bestämmelser

Återförande av personer som har överlämnats till Sverige

1 § Har överlämnande till Sverige skett för lagföring här, på villkor att den som överlämnas senare återförs till den andra staten, ska polismyndigheten se till att den som har överlämnats återförs.

Om den som ska återföras är på fri fot, får han eller hon, om det är nödvändigt för att återförandet ska kunna genomföras, omhändertaras och tas i förvar av polismyndigheten, dock längst under fyrtioåtta timmar.

Transport genom Sverige

2 § Den som överlämnas från en nordisk stat till en annan nordisk stat får utan tillstånd transporteras genom Sverige.

Den som överlämnas får, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, omhändertaras eller tas i förvar av polismyndigheten, dock längst under fyrtioåtta timmar.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs lagen (1959:254) om utlämning för brott till Danmark, Finland, Island och Norge.

2. Lagen tillämpas inte vid handläggningen av ett ärende om utlämning enligt lagen (1959:254) om utlämning för brott till Danmark, Finland, Island och Norge eller ett ärende om överlämnande till Danmark eller Finland enligt lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, om ärendet har inletts före ikraftträdandet.

3. Har någon utlämnats eller överlämnats från Sverige till Danmark, Finland, Island eller Norge och begärs tillstånd till en åtgärd som avses i

SFS 2011:1165

5 kap. 7 eller 8 §, ska de bestämmelserna tillämpas. En begäran enligt 5 kap. 8 § andra stycket prövas av Stockholms tingsrätt.

4. Till dess avtalet av den 28 juni 2006 mellan Europeiska unionen och Republiken Island och Konungariket Norge om förfarande för överlämnande mellan Europeiska unionens medlemsstater och Island och Norge träder i kraft tillämpas 5 kap. 8 § tredje stycket i fråga om vidareöverlämnande till en medlemsstat i Europeiska unionen av en person som tidigare har utlämnats eller överlämnats från Sverige till Island eller Norge.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

BEATRICE ASK
(Justitiedepartementet)